

CONTACTBRIEF

No. 168 juni 2008

**Missionarissen van Afrika
Witte Paters
Modestusstraat 20
5101 BP Dongen**

WOORD VAN DE PROVINCIAAL

I HAVE A DREAM (Martin Luther King)

LIVING WITH UNDERSTANDING AND COMPASSION....
(Kennedy)

Dit jaar vieren wij met grote aandacht de 40ste verjaardag van de moord op Martin Luther King. (+ 04 april 1968)

In een verdeeld Amerika van toen – blank en zwart – geloofde Martin Luther King intens in een ander Amerika, een Verenigde Staten van Amerika met gelijke rechten voor iedereen. Hij geloofde dat die andere wereld een reële mogelijkheid was. Hij was er van overtuigd dat zijn droom werkelijkheid kon worden. Her en der in de wereld werden er dit jaar waardige herdenkingen van de moord, veertig jaar geleden, op deze grote mens en christen gehouden, die eens die prachtige woorden uitsprak: “ **I have a dream...** “. Als vurige strijder voor mensenrechten wist hij - dat was zijn geloof en ook zijn hoop - dat zijn droom in die andere betere wereld gestalte zou krijgen en dat het van grote betekenis was om zich daarvoor in te zetten en er zijn leven voor te geven.

Als christen liep Martin Luther King in de voetsporen van Jezus van Nazareth, die ook met overtuiging en vol verwachting begonnen was die droom uit te spreken, er anderen warm voor te maken en er zichzelf voor wist in te zetten tot in de dood.

En wij, christenen en missionarissen, delen wij dat geloof en die hoop? Hebben wij diezelfde droom, spreken wij haar uit met eenzelfde geloof en met eenzelfde hoop en werken wij aan de verwezenlijking ervan met een zelfde inzet? Geloven wij daarin, niet als pure theorie of als een utopie, maar als een diep gewortelde overtuiging waaraan wij nu reeds gestalte willen geven: een wereld van gelijke rechten voor iedereen,

van eenheid in verscheidenheid, van respect voor iedereen, ongeacht ras, taal, religie, afkomst, enz. Het gaat dan in feite om het komende Gods Rijk dat nu al aanwezig is onder ons. Geloof ik dat echt? Is mijn geloof en hoop ook zo sterk dat ik bereid ben mijn leven ervoor te geven, omdat het ook mijn overtuiging is dat die wereld werkelijk mogelijk is?

Veel speelde er allemaal door mijn hoofd, toen ik op een heel eenvoudige Martin Luther King herdenking die woorden weer hoorde zeggen door Martin Luther King zelf. Ik hoorde bij die gelegenheid ook een deel van een toespraak van een van de Kennedy's, die na die zinloze moord - maar was die moord wel helemaal zinloos? - onder andere zei dat ons leven naar die nieuwe wereld er een zou moeten zijn van **begrip en compassie**. Ons geloof en onze hoop in die nieuwe wereld kunnen wij alleen gestalte geven door een leven te leiden van begrip en compassie. Zo zei Kennedy dat.

Ook die woorden, in verband met de droom van Martin Luther King en de moord op hem, bleven naklinken in mijn oren en in mijn geest. Al zolang was ik intens - volgens sommigen zelfs driftig, misschien geestdriftig - bezig met hoe omgaan met elkaar, met elkaars verschillen en tegenstellingen, met andere culturen en levensbeschouwingen of godsdiensten, met het geweld in mij, in anderen en in de wereld. Hoe meer ik me op de weg begaf van **understanding en compassion**, hoe meer ik er van overtuigd raakte, dat ik, wij, als missionarissen, die weg van **begrip en compassie** MOETEN gaan en dat er geen andere weg is, hoe moeilijk ook, om te komen tot een samenleving waar iedere mens, wie of wat hij of zij ook is, recht wordt gedaan, ruimte krijgt en in vrijheid en vreugde kan leven zoals hij of zij is.

Ik voelde mij heel gelukkig toen iemand mij plotseling vroeg haar - het was een religieuze - te vervangen voor een spreker over "leven met compassie". Het was een uitdaging om

me daar openlijk met anderen over te bezinnen en van gedachten te wisselen. Gaat het niet om een fundamentele levenshouding voor iedereen, maar hoe noodzakelijk zeker voor iemand die zich geroepen voelt dat als zijn missie te zien: mijn overtuiging (geloof) en hoop in het gestalte te mogen geven aan die gedroomde toekomst van waardig (fatsoenlijk) om te gaan met elkaar, allemaal mensen geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Ik ben de overtuiging toegedaan dat ook God zo met ieder van ons omgaat en ons vraagt te doen zoals Hij. Zegt het Evangelie niet: "Wees barmhartig zoals ook Uw Vader in de hemel barmhartig is".

In het Nederlands spraken we en spreken we nog liever van **barmhartigheid** dan van **compassie**. Is barmhartigheid misschien voor velen wat teveel neerbuigend en wat eenzijdig komende van een enkele kant, terwijl compassie meer benadrukt dat men elkaar als gelijkwaardig wil benaderen en begrip wil hebben voor wederzijdse situaties en hoedanigheden? In die zin wil compassie uitdrukken wat het ook zegt: mee-lijden, mee-leven, mee-voelen, mede-dogen en als zodanig weergeeft dat men zich wil inleven in wat ieder beleeft of anders gezegd als persoon is. Dat betekent **begrip** willen hebben voor elkaar in het ontmoeten van elkaar. Elkaar benaderen met **understanding** en **compassion**. Als wij daar verder op doorgaan dan betekent dat ook dat wij ons willen ontdoen, zoveel als het kan of in de mate dat wij er weet van hebben en/of willen erkennen, van onze vooroordelen. Wij willen dan zeker niet de ander (be)oordelen, elkaar etiketten opplakken of met morele veroordelingen komen. Men erkent elkaars kwetsbaarheid en zwakheden. Men heeft compassie met de ander, maar ook met zichzelf. Zo met elkaar omgaan, met understanding en compassie is elkanders verscheidenheid erkennen en juist waarderen en van elkaar leren en samen groeien naar meer menszijn. Het gaat dan om medemenselijkheid te beleven en wel ten volle.

We leven nog in de begeesting van het Pinksterfeest, waar iedereen zijn eigen taal sprak en ook werd toegesproken, en toch kon iedereen elkaar goed verstaan. Het is eenheid en verbondenheid met elkaar beleven in en door een grote verscheidenheid. Zo alleen kan een gemeenschap worden opgebouwd waar iedereen zich thuis weet en iedereen mag zijn wie hij is. Dat is de vervulling van Jezus' droom, alsook van die van Martin Luther King, alsmede van die van mij en van ons: de komst van het Koninkrijk Gods. Pinksteren is de voltooiing van Pasen, de geboorte van een nieuwe mensheid waar iedereen thuis is en zich gewaardeerd en geliefd weet. Zetten wij ons allen in om onze gemeenschappelijke droom waar te maken.

Jan Mol

VAN DE PROVINCIALE TAFEL

VAN PROVINCIE NAAR SECTOR

Vanaf 1 Juli zal de **Nederlandse Provincie** van de Missionarissen van Afrika, Witte Paters van Kardinaal Lavignerie, -kerkrechtelijk opgericht in 1926 als Vice-Provincie en op 16 april 1943 als Provincie - officieel omgevormd worden tot de **Nederlandse Sector** van de **Europese Provincie** van de Sociëteit van diezelfde Missionarissen van Afrika. Nederland houdt op als **Provincie** te bestaan, maar gaat door als **SECTOR**, d.w.z. als onderdeel van een nieuw opgerichte Europese Provincie. Deze omvorming zal gepaard gaan met enkele structurele veranderingen alsook met nieuw omschreven verantwoordelijkheden, dit alles neergelegd in de door het Algemeen Bestuur in Rome goedgekeurde Statuten. Tien Sectoren zullen per 1 juli deel gaan uitmaken van die Europese Provincie: België, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Nederland, Polen, Spanje en Zwitserland.

Het Provinciaal van de Europese Provincie zal gevestigd worden in Brussel. Inmiddels is de eerste Europese Provinciaal, na een vereiste consultatie onder alle leden van de toekomstige provincie van Europa, benoemd; het is de huidige provinciaal van Duitsland Pater Detlef Bartsch. Hij zal de Provincie leiding geven samen met 12 gekozen raadsleden; elke Sector zal een gekozen vertegenwoordiger hebben, terwijl de twee grootste Sectoren, België en Frankrijk, er nog eens ieder een andere vertegenwoordiger bij mag kiezen.

Elke Sector binnen de Europese Provincie zal bestuurd worden door een gekozen Sectorraad, voorgezeten door een eveneens gekozen Sector Overste, ook gedelegeerd Overste of kort gezegd "Gedelegeerde" genoemd. Het is deze gedelegeerde die tevens namens de Sector van rechtswege zitting heeft in de Europese Provinciale Raad. In de toekomstige Nederlandse Sector heeft de verkiezing van de Sector-Overste alsmede van zijn officiële plaatsvervanger al plaatsgevonden: de huidige Provinciale Overste JAN MOL werd met absolute meerderheid van stemmen gekozen tot Overste van de Nederlandse Sector van de Europese Provincie. Als zijn plaatsvervanger in de Provinciale Raad en binnen de Sector werd gekozen WIM WOUTERS, pastoor van de parochies Hoge en Lage Mierden en Hulsel in het Bisdom 's-Hertogenbosch. Inmiddels heeft ook een aanvullende verkiezing voor nog drie raadsleden voor de Sectorraad plaats gehad. Voor de eerste ronde moest een absolute meerderheid worden behaald om gekozen verklaard te kunnen worden. De volgende drie confraters werden gekozen: PIET BUIJSROGGE, econoom van de Sector, GERARD DERKSEN, overste van onze gemeenschap in Heythuysen en GEERT GROENEWEGEN, medewerker in het missionair project van de Schilderswijk in Den Haag.

Op dit moment zijn er nog 128 Nederlanders in de Sociëteit, waarvan 84 in Nederland en 44 in het buitenland

UITBREIDING EN NIEUWBOUW VAN WOON- ZORGCENTRUM ST. CHARLES TE HEYTHUYSEN

In 2007 hebben wij ons kloosterverzorgingshuis St. Charles te Heythuysen verkocht aan de Stichting Land van Horne, die al enkele jaren het centrum voor ons runde. Er wonen nu 56 bejaarden, waarvan 41 Witte Paters.

Er worden 80 nieuwe appartementen gebouwd ter vervanging van de zestig kamers, waarover het centrum nu beschikt. Dit alles volgens de thans geldende wettelijke normen en voorschriften.

De tachtig appartementen worden in twee carrés gebouwd, rond een plein, waardoor de karaktertrekken van het 'klooster' behouden blijven. Er komt ook een nieuwe ruimte met restaurant en ontmoetingsruimte, die met gangen wordt verbonden met de twee woonblokken. Het centrale gedeelte van St. Charles blijft bestaan, maar krijgt wel een facelift. Daar komen verschillende voorzieningen voor o.m. dagactiviteiten en er zijn plannen voor een bibliotheek en enkele kantoorruimtes. De kapel ons kerkhof blijven en wij blijven die gebruiken. In Januari is de vleugel van het oude gebouw in het verlengde van de kapel afgebroken en werd begonnen met de bouw van het eerste blok van 56 appartementen

Vóór de bouwvak is dit gebouw op hoogte De bouw ligt op schema, zodat de eerste 56 appartementen in januari 2009 opgeleverd kunnen worden. Daarmee verhuizen dan al de bewoners, waarna de laagbouw wordt gesloopt en wordt begonnen met de bouw van nog eens 24 appartementen en gemeenschappelijke ruimte voor restaurant etc. Dit moet gereed zijn in 2010. Voor de verbouwing van het oude klooster worden de plannen nog gemaakt.

Met de bewoners zijn we blij dat gedurende de bouw-
werkzaamheden alle bewoners in het huis kunnen blijven
wonen.

Op 26 juni a.s. vindt de eerstesteenlegging plaats, o.m. door
de Provinciale Overste Jan Mol.

NIEUWS OVER CONFRATERS

DE ZENDING GAAT DOOR.

Dit jaar worden zeventien van onze kandidaten priester gewijd
en leggen twee broeders hun missionariseerd af.

Van hen komen er vijftien uit Afrika, twee uit India, een uit de
Filippijnen en een uit Frankrijk.

Moge het goede en gelukkige werkers worden in Gods
wijngaard.

ONZE ZIEKEN

PATER PIET VERKLEIJ kwam in november vorig jaar op
ziekteverlof. Hij dacht dat het allemaal snel gebeurd zou zijn,
maar er kwamen allerlei complicaties en ook volgde nog een
niersteenoperatie. Hij heeft heel veel geduld moeten hebben,
maar eindelijk was het dan zover dat hij op 2 juni weer als een
gezond man blij kon terugkeren naar Zambia. Piet, we hebben
je bewonderd en zijn blij met jou dat je weer terug bent in
Afrika.

PATER WILLY SCHAAR, (Valkenswaard) kreeg vorig jaar te
horen dat hij lymfklierkanker had. Hij werd bestraald en onder-
ging geduldig verschillende sessies van een chemokuur.
Gelukkig onderging hij alle behandeling zonder nare gevolgen,
en voelt zich nu prima. Hij ziet er ook heel goed uit en de
kanker is uit zijn lichaam.

BROEDER JAN REIMERT, (Heythuysen) weet al geruime tijd dat hij kanker heeft en dat alle medicatie is stopgezet. Hij heeft alle goede moed en krijgt daarbij hulp van pijnstillende behandeling. Hij vraagt wel om gebed.

PATER HANS REMHS, (Dongen) heeft na lang wachten eindelijk een nieuwe knie gekregen in het Amphia-ziekenhuis te Breda. Na een revalidatieperiode in Huize Glorieux, is hij nu weer thuis en probeert steeds beter te lopen, nu nog wel met twee krukken, maar het is wel de bedoeling dat die ook langzaam verdwijnen. Hans, houd goede moed!

PATER SJEF KUPPENS , (Den Haag), ligt sinds enige tijd in het Westeind-ziekenhuis in Den Haag. Al jaren heeft hij hartproblemen en sinds enige tijd ook een pacemaker. Rond die pacemaker ontstond een ontsteking, waarvan men nog niet precies weet wat de oorzaak daarvan is. Hij zal nog wel een tijdje in het ziekenhuis moeten blijven en dus heel veel geduld moeten beoefenen. Sjef, houd goede moed!

CONFRATERS OP VERLOF

Toon van Kessel kwam 7 november aan in verband met ziekte van zijn Moeder en zijn vakantie.

Adres: Kantje 21 – 5388 XB Nistelrode.

Tel. 0412 – 611 286

Jo van de Ven kwam op 10 december op verlof en volgt nu een cursus in Engeland.

(Adres: Modestusstraat 20 – 5101 BP Dongen)

Jan van Haandel kwam 2 april op verlof.

Adres: Pentelstraat 21 – 5469 BG Erp

Tel. 0413 – 213 208

Zef Kuppens kwam 20 april op verlof.

Adres: Wijffelterbroekdijk 2 - 6006 SB Weert

Tel. 0495 – 56 14 87

Cor de Visser kwam 6 mei op verlof
Adres: Kamperfoeliestraat 32 – 5241 XS Rosmalen
Tel. 073 – 521 20 01

Wim Schakenraad kwam 17 mei op verlof
Adres: Hoodonk 11 – 5275 HT Den Dungen
Tel. 073 – 594 18 52

Marcel Mangnus kwam 20 mei op verlof.
Adres: De Verrekijker 35 – 4564 PB St. Janssteen.
Tel. 0114 – 31 23 53

Frans Dewez kwam 7 juni op verlof.
Adres: Doornakkerlaan 18 – 5282 PX Boxtel
Tel. 0411 - 67 38 28

Tom Wijffels komt 28 juli op vakantie
Adres: Orthenseweg 43 – 5212 EA 's Hertogenbosch
Tel. 073 – 613 91 16

Jos Kuppens komt 3 juli op vakantie
Adres: Maaseikerweg 26 – 6006 AA Weert
Tel. 0495 – 53 54 16

IN MEMORIAM

Pater Jos Planken (20 januari 1929 – 30 april 2008)

Op 30 april 2008 is pater **Jos Planken** (Joseph, Gerard, Marie), **Missionaris van Afrika**, overleden.

Jos werd geboren op 20 januari 1929 te Den Haag. Om missionaris te worden volgde hij de opleiding in onze vormingshuizen van Sterksel, St. Charles bij Boxtel, 's Heerenberg en Monteviot (Schotland). Op 2 juli 1957 legde hij de missionaris-
eed af in onze Sociëteit. Hij werd priester gewijd op 12 juli 1958.

Jos had een gezond en praktisch oordeel en wist zijn handen te gebruiken. Hij was principieel en methodisch, een volhouder en doortastend, steeds bereid een dienst te verlenen. Hij begon als leraar in Santpoort. Later schreef hij dat hij dat geen ramp vond: "Ik heb wel iets van een 'krijt-ezel"! In april 1960 kon hij naar Zambia vertrekken naar het aartsbisdom Kasama en werd hij benoemd voor Kapatu, later Kalabwe, waar hij belast werd met de scholen. Hij

richtte afdelingen op van de jeugdbeweging Xaveri. Begin 1962 werd hij benoemd voor Malole, waar Jos de bijzondere zorg had voor 3 Kajotters die bij de Broeders een nieuwe school bouwden. Na enige maanden vroeg de bisschop hem leraar te worden op het klein seminarie Kantensha. Zijn regionale overste beschreef hem als: "Een uitstekende missionaris. Hij deed het parochiewerk graag en goed. Hij geeft goed les, wordt door de studenten gewaardeerd. Hij vindt ook nog tijd om de dorpen rondom te bezoeken en om les te geven op een middelbare school 12 km verderop." Jos was geïnteresseerd in muziek, en in de inculturatie van de eredienst.

In december 1963 werd hij benoemd voor de parochie Lwena. Op een van zijn tochten naar de dorpen is Jos door een zwakte van zijn fiets gevallen; later bleek het te wijten geweest te zijn aan hartproblemen. Daarom kwam hij in september 1964 voor verdere behandeling naar Nederland. Vanaf december 1964 tot augustus 1965 verleende hij assistentie in de Jacobus parochie van Den Haag; toen werd hij benoemd voor ons klein seminarie te Sterksel. Toen dit gesloten werd in juli 1966, werd Jos secretaris van de provincie met assistentie in de Petrus- en de Maria Regina parochie te Boxtel.

Het was de tijd van gespreksgroepen en bij de dekenale priestervergaderingen hadden ze een notulist nodig. Ook gaf hij les op een verpleegsteropleiding en bezocht zieken.

In januari 1971 werd hem de pastorale zorg opgedragen van het Lidwina-ziekenhuis en het verpleeghuis 'Lindenlust' te Boxtel. In juli 1977 werd Jos tevens pastoor van de Theresia parochie in Lennisheuvel. Met een arts richtte hij het "sociaal café" op en werd hij lid van de werkgroep sociale zaken van de gemeente. De gemeente vroeg hem om de leiding op zich te nemen van een werkgroep voor de opvang van Vietnamese bootvluchtelingen. Commentaar van Jos: "Ik had veel te doen, en het was echt zinvol". In de 2de helft van 1981 werd hij ontheven van zijn pastorale zorg in het zieken- en verpleeghuis en benoemde de bisschop hem waarnemend deken. In juni 1983 werd hij bovendien nog pastoor in Esch. "Als deken zie ik het als een van de voornaamste taken om de sfeer onder de priesters goed te houden".

In mei 1987 werd Jos benoemd als pastor in Beuningen en in november dat jaar werd hij tevens deken. Samen met de dominee zette hij zich ook in voor asielzoekers. Toen hij 65 jaar werd kreeg hij eervol ontslag en ging in Den Bosch wonen. Hij ging assistenties verlenen en later kwamen daar 2 maal per maand 4 verzorgingshuizen bij. Tijdens zo'n dienst op Witte Donderdag 1998 werd Jos getroffen door een hartinfarct. Vele jaren heeft zuster (verpleegster) Wouters voor hem gezorgd, waarvoor Jos zeer dankbaar was. Jos overleed op 30 april 2008.

Op 6 mei hebben we hem na de eucharistieviering te ruste gelegd op ons kerkhof in Heythuysen.

Hij ruste in vrede!

OVERLEDENEN FAMILIELEDEN.

- 19 maart Eerw. Zuster Henriette Dubbeld (Zr.Fidelia),
Witte Zuster
- 24 maart Bas Verkleij (13), neef van pater Piet Verkleij
- 25 maart De heer Jan Wilms - oud-confrater.
- 29 maart Eerw. Zuster Agnes Kerstens (Zr. André de
Crête) – Witte Zuster
- 01 april Eerw. Zuster Johanna van de Ven (Zr. Antoinette
Marie) – Witte Zuster
- 08 april Mevrouw M. Klijsen – van Oirschot, schoonzus
van onze medewerker de heer Bert Oprins
- 30 april Mevrouw Th. van Ammers - Kager, zus van pater
Henk Kager
- 06 mei De heer E. Peters, broer van pater Hans Peters
- 14 mei Frater T. de Bruin, broer van overleden pater
Harrie de Bruin
- 02 juni De heer Fr. Donders, broer van pater Sjef
Donders en broeder Paul Donders
- 08 juli De heer J. Hoste, oud student.

Frans Mol overleed op 15 mei 2008.

Van 1954 tot 1971 was hij een zorgzaam, kundig en sociaal voelend huisarts in Etten-Leur en daarna tot 1985 directeur van het Bredase ziekenhuis Ignatius.

Naast zijn patiënten was Afrika zijn tweede grote passie. Zijn broers Pieter en Ruud hebben vele jaren gewerkt aan en in het ziekenhuis van Bukumbi in Tanzania. De heer Frans Mol deed vanuit Nederland veel voor dit ziekenhuis; hij hield acties om geld in te zamelen en zette zich als bestuurslid van Medicus Mundi en ook voor Memisa in voor de zieken in Afrika.

Vele confraters hebben zijn broers in Afrika gekend.

Moge hij rusten in vrede.

CONFRATERS SCHRIJVEN

Hans Peters zond ons onderstaand gedicht, dat geïnspireerd is op de tekst uit Psalm 46, vers 11: "Wees stil en weet: Ik ben God".

DE WELDAAD VAN DE STILTE

Het kan gebeuren - ik ben alleen -
Dan treft mij de Stille en in mijn hart
Ervaar ik haar als een weldadige stilte.

Ze geeft mij rust en kalmte,
Verdrijft de kilte.
Ik voel me zo op mijn gemak,
Heb geen behoefte aan muziek, gesprek,
Of een chat op het internet.

Die zachte stilte, ze doet me wat!
Ze bevrijdt me van het gevoel,
Ver en nabij, van het rumoer in mij.
Ik zeg haar: 'blijf aan mijn zij!
Je bent mijn welkome gast.
Je bent opeens gekomen,
En toch zo bescheiden,
Ik ben werkelijk verrast!

Ik hoef niets te zeggen.
Je zwijgt, zo is het goed.
Het is heerlijk bij Je te toeven,
Je verzacht mijn gemoed.

Ik hoef aan niets te denken,
Heb aan Jou genoeg.
Vergeten de pijn en de ellende,

Mijn ziekte en het gezwoeg,
Je stelt me ook geen vragen,
Hoe het zal gaan de komende dagen.

Hoe komt het dan dat velen niet van Je houden?
Ze schijnen Je te duchten en te ontvluchten,
Willen niet op Je vertrouwen,
Met al hun geraas en gedaas
Vinden ze helaas geen soelaas!

Ik blijf stil!
En stilaan ontwaar een Ander,
Hij komt in Jouw spoor.
Ik bid: maak dat ik verander,
Luister en Hem hoor.
Hij zegt: “ Wees stil en weet, Ik ben God ”.
Ja, Hij is de eeuwige STILTE.

Rini van Broekhoven schreef vanuit Nairobi:

.. Ik floreer hier. Een Tanzaniaanse confrater komt onze
gemeenschap versterken. We zijn dan met zeven.

...Juist hoorde ik dat de melkboerin voor de zoveelste keer
gekarnde melk brengt. Wat doen we nu? De goede vrouw doet
er alles voor om ons een genoegen te doen, maar de wegen
zijn slecht en daardoor gaat ook de melk naar de bliksem....
Juist hier op de ventweg word ik aangeklampt door een jonge
man, zijn naam is James, die zijn dagrantsoentje voor vrouw
en kinderen bij elkaar probeert te scharrelen door auto's te
wassen, die geparkeerd staan bij het ziekenhuis naast ons.
Voor elke auto zal hij 50 eurocent krijgen, als hij klanten vindt.
Hij heeft nu een van school gestuurd zontje, want hij kon de
bijdrage aan de vrije school niet betalen. Alle schoolonderwijs
is “vrij”, maar dat geld had hij nu juist niet!....

In de Goede Week ben ik in de krottenwijk geweest, Kibera.
Makina en Kiandan. De sporen van de vernielingen zijn nog
overal zichtbaar. Veel is er geplunderd en verbrand, maar

“mensen” zijn niet stuk te krijgen. Ze bouwen, herbouwen en verbouwen over het smeulende vuur heen kun je zeggen. De levensgeest en de drang om vooruit te komen is niet kapot te krijgen. Waar zouden ze het beter kunnen krijgen!

Ik ga deze week terug naar de mensen in de krottenwijk. Moge de mensen er zich aan de eucharistieviering optrekken. Afgelopen zondag had ik een groep alleenstaande moeders. We hadden schik en hebben elkaar opgemonterd. Hopelijk kunnen we dat samen door wat de kerk hen te bieden heeft: een open hart om hen te omarmen. Ze willen dat, zodat zij weer anderen warm maken. Als je ziet onder welke omstandigheden de mensen leven, werken en opgroeien; als je ziet hoe die oude en jonge alleenstaande moeders hun mannetje moeten staan in een agressieve mannenwereld, dan komen ze op voor hun ‘ouder’ zijn. Ze willen voor vol aangezien worden, en dat zijn ze. Ze nemen hun verantwoordelijkheid....

Nico de Bekker schreef vanuit Heythuysen:

VAN BUITEN AF BEKEKEN

Vele ogen staan dagelijks gericht op de bouwwerkzaamheden. Vanaf het balkon, van achter de ramen of als we buiten rond de hekken lopen vallen allerlei nieuwigheden ons op. Nooit zagen we in vroeger jaren zoveel zware vrachtwagens, kolossale kranen met grijparmen, die in alle richtingen draaien, lood-zware afbraakstukken opheffen, verpulveren en afvoeren. Voor degenen onder ons, die in hun missiegebied in Afrika met primitieve middelen en ongeschoolde werkkrachten kathedralen en andere grote gebouwen optrokken, is het verbazingwekkend. Waar zij na enkele jaren scholing in Luxemburg of elders voor kwamen te staan, daar hoor je bijna nooit over. Nu ze aanschouwelijk onderwijs krijgen over wat met een handomdraai kraanbestuurders met takels op de grond zetten en hoe zonder lichamelijke inspanningen grond verplaatsen, muren afbreken, logge brokken steen ophalen, sleuven

uitdiepen en aangevoerd zand gladstrijken, komen de tongen los. Ze zeiden er niet veel over, mogelijk omdat ze het zo gewoon vonden of omdat weinigen naar hen wilden luisteren. Maar nu hoor je wat ze ervoor moesten doen om b.v. het dak van een kathedraal met de blote hand naar boven te hijsen. Wat ons ook kan opvallen is, dat die vakkundige kraanbestuurders wel mentale energie nodig hebben om nauwlettend te werk te gaan. Ook, hoe de verschillende speciaal-zaken samen werken om hun aandeel in de bouwerij te leveren. Waarschijnlijk zijn er lange en soms ingewikkelde discussies aan vooraf gegaan. Maar alles lijkt met deskundige precisie gedaan te worden. Bovendien staan ze dag na dag van de vroege morgen tot aan de late avond stevig door te werken. En daags erna zijn ze even vrolijk weer present. Ze hebben hun weekend wel hard verdiend. Dit zijn zo enkele opmerkingen van een buitenstaander.

Marcel Mangnus schreef begin april vanuit Mbeya:

....Hier in Mbeya - youth-centre Motomoto - hadden we een Easter Conference van woensdag tot paasmaandag met bijna 200 studenten en het weekend daarvoor een bijeenkomst van 125 jongeren uit de verschillende parochies van het bisdom Mbeya. In de paasweek hadden we een groep van 50 studenten (ex form six) uit Tanzania, Zambia en Uganda voor een terugkomweek vanuit de verschillende dorpen in Mbeya-region, waarna ze weer terug naar de dorpen gegaan zijn om te helpen in de scholen en andere sociale projecten. Dit programma wordt georganiseerd door S.P.W. (Student Partnership Worldwide).

Nu zijn we bezig met de voorbereiding van 'kongamano la Miito' hier in het centrum op 13 april. We verwachten 500 – 600 studenten. Alles bij elkaar drukke maar mooie dagen.

Daarna voorbereiding voor mijn home-leave. Ik ga 15 mei naar Dar es Salaam om op 17/18 mei deel te nemen aan het herdenkingfeest van de eerste karavaan in Bahamoyo. Op 19 mei kom ik dan op verlof.....

Zuster Anne Brigitte (Witte Zuster)schreef over de bedevaart naar Bagamoyo het volgende:

Op 16 mei vlogen we naar Dar es Salaam, waar een van onze jonge Poolse zusters ons ophaalde. In Dar was ons huis vol met jonge novicen. Kom en zie: jeugd, die juist de uitslag van hun examen voor Form 6 hadden gekregen.....

De volgende ochtend werden we om 5.30 uur opgehaald met auto's en een bus en kwamen om 8.15 uur in Bagamoyo aan. Na ieder begroet te hebben gingen we naar het kerkhof, waar pater Chabanon - de algemene Overste van de Missionarissen van Afrika - een gedenksteen zegende. Welk een jonge leeftijd van al onze mensen in die tijd. Ik moest er denken aan Birmandreis, waar ook zoveel jonge zusters begraven liggen. Daarna werden we weer in de kerk verwacht, waar pater Rini van Broekhoven onze Lavigerie-geschiedenis ophaalde.

Het was goed weer en we werden uitgenodigd voor mandazi en een drankje. Intussen waren kardinaal Pengo en de bisschoppen Kilaini en Mkude aangekomen en was de kerk afgeladen vol met Mdugu-mensen (vrienden van de Witte Zusters en Witte Paters) en kandidaten in opleiding. Het priesterkoor was gevuld met oud en jong, zeer kleurrijk. De eucharistieviering werd opgeluisterd door een zeer goed koor uit Dar es Salaam. Pater Chabanon verzorgde de preek en onze jongeren brachten de offergaven naar het altaar. De viering werd afgesloten door nog een preek, van kardinaal Pengo en een dankdans van onze jongeren.

Een catering verzorgde een maaltijd voor ongeveer 400 personen.

Daarna gingen we richting de oceaan om de missionarissen van 130 jaar geleden te zien aankomen in een zeilboot, uitgebeeld door twee paters en twee zusters in onze originele kleding. Intussen werden er mooie liederen gezongen. Na een dankgebed in de kerk reden we met onze auto's naar de rivier, maar velen moesten de rit opgeven vanwege de modderwegen. Na gebed en zang keerden we terug naar Dar es Salaam, want het werd donker.

Op zondagochtend zijn we in groepjes naar vele parochies in Dar es Salaam gegaan om ons daar kenbaar te maken aan de gelovigen.

In de avond was er ter afsluiting een gezellig samen zijn, dat opgeluisterd werd door dansen van onze jongeren.

Na 130 jaar begint de droom van kardinaal Lavignerie waarheid te worden. Met bloed, zweet, slapeloze nachten, malaria enz. mogen we de Liefde en het Woord van Christus doorgeven.

Jo van de Ven schreef vanuit de woestijn van Arizona - V.S.: Gedurende de paasdagen deed ik mee aan een contemplatieve, intensieve retraite en dat was niet mis. Zeven uren meditatie of te wel Centering Prayer per dag. De zen-methode werd daarvoor gebruikt. Je moet er wel even aan wennen, want ze proberen alles uit te sluiten wat de stilte en de ingetogenheid kan verbreken; zelfs geen oogcontact of andere lichaamstaal. Je leert om je echt te focussen. Er werden praktisch geen woorden gebruikt, behalve een mantra of sutra, en elke dag heb je een kort onderhoud met de "Guru", die om zes uur 's morgens ook een korte inleiding geeft. Weer een ervaring rijker en ik hoop er in de toekomst van te kunnen profiteren.

We zitten hier in de Sonora-woestijn. Een heel aparte plaats, die me veel aan mijn gebied in de missie doet denken, al zijn er natuurlijk verschillen. Overal groeien er cactussen en klein struikgewas met lange stekelige doorns zo groot als breinaalden. Je moet echt niet proberen om iets te omhelzen hier, want dan heb je een uur nodig om je te ontdoen van al die prikkers. De Saguaro is een speciale cactus, die alleen in deze woestijn voorkomt. Die groeit uit tot ongeveer tien meter hoog en wordt ongeveer 200 jaar oud. Pas na 75 jaar krijgt hij enige vertakkingen. Ze staan er als wachtposten, die de woestijn bewaken. Toch presteert een bepaalde vogeltje het om tussen al die naalden een nestje te bouwen. Een veilig plaatsje voor hem, want niets of niemand zal het daar verstoren. Mijn idee over woestijn moest ik toch wel een beetje aanpassen, want ik

had eindeloze zandduinen verwacht; zoiets als in de Sahara, zonder struikgewas of zelfs een sprietje gras en dan na lang reizen pas een oase. Deze woestijn is een soort wildernis met stenen, keien en rotsen en daartussen zie je als een contrast heel kleine, tere bloempjes groeien. Waar halen ze hun vocht vandaag, want sinds ik hier ben is er nog geen druppel regen gevallen. De zon schijnt elke dag en het wordt echt heet. Gelukkig koelt het 's nachts wel sterk af.

Van allerlei mensen komen hier stilte zoeken. Ook niet-gelovigen, die gewoon eens met hun diepere zelf in contact willen treden. De Redemptoristen hebben hier twee centra. Het ene heet 'Picture Rocks' waar allerlei soort retraits worden gegeven en iets verder 'Desert House of Prayer'. Daar krijg je een klein kluisenaarshuisje en alles verloopt er in strikte stilte. Sommigen blijven wel drie maanden in zo'n huisje wonen, waar ze voor zichzelf moeten zorgen, al kan men er voedsel krijgen in een gezamenlijke keuken. Er is ook een kapel voor gemeenschapsgebed als men dit zou wensen. Een paar religieuzen kunnen je begeleiden op je pelgrimstocht naar innerlijke vrede en rust....

Jan Heuft schreef vanuit Algerije:

DE LAATSTE WITTE PATER VERLAAT HET
" MOEDERHUIS " VAN MAISON CARREE.

(Foto van de maquette op de kaft)

Enkele maanden voor de nationalisatie van de bijzondere scholen in Algerije, in juni 1966, hadden kardinaal Duval en de oversten van de Witte Paters een overeenkomst gesloten dat al onze gebouwen die het 'vroegere Moederhuis' te Maison Carrée vormden, in september van dat jaar over zouden gaan in Algerijnse handen. De wens van de kardinaal was dat die voortaan dienst zouden doen als nationaal instituut voor doven en slechthorenden. Groot was onze verwondering toen op het moment van de overdracht in september er zich twee gegadigden, ieder met zijn leerlingen, voor onze honderdjarige poort presenteerden en beide de gebouwen opeisten. Het

ministerie van onderwijs was de eerste eiser en het ministerie van gezondheid de tweede. In de hitte van de nationaliteitsdrift was er heel wat overreding nodig om duidelijk te maken dat voor ons de gehandicapten belangrijk waren en dat wij aan onze eerder gemaakte afspraken absoluut vast wilden houden. Een moedige Canadese zuster wist met haar overredingsgave en enthousiasme voor het dovenonderwijs de overheden van onze optie zo te overtuigen, dat ze er tenslotte mee instemden. Er zie daar, enkele dagen later namen 450 doofstommen, jongens en meisjes, vanuit het hele land, begeleid door een groot aantal Algerijnse pedagogen triomfantelijk bezit van het enorme gebouw. Ze keken allemaal met veel nieuwsgierigheid en respect naar de vele tekenen van onze eerdere aanwezigheid: de gebrandschilderde ramen in de kapel, de wapens in de muur van Kardinaal Lavigerie, de kleine klokkentoren en de gedenkplaat van de kardinaal en Mgr. Livingac op het koor. Het leek er even op dat nu de christelijke aanwezigheid in de gebouwen en in de omgeving van Maison Carrée, na meer dan honderd jaar, voorgoed verdwenen zou zijn. Het tegendeel bleek waar. Direct bij de opening werden er een Spaanse en een Libanese zuster in de staf opgenomen. De eerste, Maria genaamd, om handarbeid te onderwijzen en de tweede, Hayat, om de Arabische taal in te voeren. Een française werd gevraagd om lerares Frans te worden. Bovendien kwam daar ook nog een groep Franse ontwikkelingsvrijwilligers bij om de staf een voortgezette vorming in de avonduren te geven. Onze confrater, Pierre Georgin, specialist in de Arabische fonetiek kreeg de leiding over een onderzoekscommissie om het Arabisch dialect beter toegankelijk te maken voor doven. Ik zelf, amper afgestudeerd aan het opleidingsinstituut voor docenten te Algiers, werd aangesteld als hoofdonderwijzer doven voor alle examenklassen. Door die benoeming werd ik van de ene op de andere dag de man, die de aanwezigheid van de Witte Paters ter plaatse nog 30 jaar zou laten voortduren.....

In mijn vak van dovenonderwijzer waren het begrijpen en gebruiken van de gebarentaal en het omgaan met mijn Algerijnse collega's niet de enige uitdagingen. Mijn dagelijks leven van 35 lessen per week eiste van mij om me zoveel mogelijk van mijn westerse manieren te ontdoen. Om samen met de mensen te kunnen optrekken, hun zorgen en vreugden van iedere dag te delen en waar nodig zoveel mogelijk de cultuur binnen te treden. Een moeilijke opgave, maar hoe verrijkend is het om je horizon te verbreden, gewoon anders te denken, maar toch ook jezelf te blijven. Het nam op zeker moment een zodanige belangrijke plaats in mijn leven in, dat het me soms 's avonds te moeilijk viel weer terug te 'vallen' op het gewone communityleven van mijn confraters....

Afgelopen november was het dan zover, de laatste Witte Pater verliet "ons Moederhuis" na 30 jaar aanwezigheid. Niet moe gestreden, maar voldaan over een voltooide missie van "samen op weg zijn".

(Red. Jan zet zich nu in voor de opvang van migranten, asielzoekers en vluchtelingen, die zowel uit Afrika komen als uit Europa terugkeren).

Jozef de Bekker berichtte vanuit Korhogo (Ivoorkust) dat op de avond van zijn verjaardag het patershuis werd overvallen...Direct na het sms-je van mijn broer Piet, om te zeggen dat hij goed in Accra was aangekomen, kwam de bewaker naar ons huis rennen en roept hard en vaak "Bel de politie" en "geef mijn geweer terug". Hij wordt gevolgd door twee mannen; een met het geweer van de bewaker in zijn hand. Voordat we in de gaten hadden wat er aan de hand is, stond een andere overvaller juist binnen de deur met een revolver in de hand. Later bleek dat hij daarmee de bewaker dodelijk heeft geraakt...Gonzala Martin, die raketings een weerkaatste kogel langs zich heen had gekregen, had - toen we op de grond moesten gaan liggen - op een nog gloeiende kogel gelegen... Met wat papieren geld en twee rolletjes van 100 francs

verdwenen de overvallers. Dit alles gebeurde in 5 of 6 minuten.... De rebellen stuurden diezelfde nacht 4 man, die ons 7 dagen lang 24 uur per dag hebben bewaakt.....

Peta en Jan Spierings uit Dussen stuurden ons het volgende artikel. HEKIMA WALDORF SCHOOL, TANZANIA

'Hekima' is het Swahili-woord voor wijsheid en 'Waldorf' is de naam van de eerste school voor kinderen van arbeiders van de Astoriafabrieken in Stuttgart.

Het is 7.15 uur op een willekeurige schooldag in Dar Es Salaam. Er zijn al een aantal kinderen op het schoolterrein aan het spelen; de poorten zijn door de nachtwaker geopend en om 7.30 uur arriveert de leerkracht. Rond deze tijd zijn de 10 kinderen uit het weeshuis ook gearriveerd en anderen sluiten zich daar al snel bij aan. Kort na 8.00 uur komt de eerste schoolbus aan, met tussenposen gevolgd door nog twee bussen. Zij rijden bepaalde routes door de stad om kinderen op te halen. De kinderen spelen ongedwongen volop met elkaar, groten en kleinen door elkaar. Als de laatste bus "zijn lading" gelost heeft, scharen de kleuters en peuters zich rond een van de bussen, om naar hun eigen terrein/gebouw gebracht te worden, een 10 minuten van hier, samen met een tweetal van hun leerkrachten.

Er wordt een handbel geluid en vanuit alle hoeken van het terrein komen kinderen naar het gebouw gerend en gaan klagewijs in rijen staan. Zij dragen kleding in alle kleuren van de regenboog, hun haar gevlochten en geknoopt in ingewikkelde patronen. Het is 8.30 uur en druk pratend gaan ze klas voor klas het gebouw in waar ze zich in stilte bij hun klas opstellen en een voor een hun leerkracht groeten en de klas in gaan. Het zgn. Periode-onderwijs, kan beginnen .

De Hekima Waldorf School is gestart in 1997 op initiatief van 2 Tanzaniaanse ondernemers en hun vrouwen die zeer teleurgesteld waren door het gebrek aan initiatief en zelfstandigheid

van jonge Tanzanianen die zich op de arbeidsmarkt aandienen. Enkele jonge vrijwilligers uit Europa maakten juist met die kwaliteiten grote indruk en die bleken opgegroeid te zijn in een Waldorfschool, ook wel 'vrije scholen' geheten.

Dezelfde 2 echtparen waren ook bezig met het opzetten van een handelsbank voor micro-financieringen in samenwerking met de Triodosbank Nederland. In Nederland kwamen ze de filosofie van de Vrije Scholen tegen die zowel achter het Triodosbankprincipe als het Vrije school-beginsel staat. De interesse was snel gewekt en al snel zaten ze op een Waldorfconferentie in Zuid-Afrika en hadden ze voor een jaar een kleuteronderwijzeres gevonden om in Dar es Salaam een kleuterklas te beginnen; tegelijkertijd gaf ze andere kleuterleidsters begeleiding om haar taak te kunnen voortzetten.

Een jaar later kwam Irma en haar man uit Kenya die de eerste klas opstartten; zij keerden na een jaar weer terug naar Kenya. De volgende jaren groeide de school gestaag, soms leek alles mis te gaan: het leerlingenaantal, leerkrachten, schoolgeld, etc., maar vanaf januari 2003 heeft de school steun gekregen van een ervaren (gepensioneerde) leerkracht die elk trimester een zestal weken of soms meer aanwezig is en intussen een zekere stabiliteit bereikt heeft; het leerlingenaantal begon gestaag te groeien en de groep leerkrachten is stabiel geworden, het schoolgeld voldoet voor de dagelijkse uitgaven en de salarissen; er zijn nu 1 peuterklas, 2 kleuterklassen en 7 basisschoolklassen. Het leerlingenaantal schommelt tussen de 175 tot 185; tweemaal moesten ze al verhuizen vanwege plaatsgebrek en momenteel zijn er kant en klare plannen voor eigen nieuwbouw en tevens het opstarten van een middelbare school.

De grond is met hulp van de Vrije Schoolbeweging in Duitsland al in bezit, maar de overheid is zeer traag met bestemmingsplannen, bouwvergunningen etc. Men verliest de moed niet.

Het meest bevredigende van dit hele verhaal is wel dat Hekima ontstaan en gestart is door Tanzanianen en door Tanzanianen

gerund wordt. Het succes van elke Waldorfschool ligt hoofdzakelijk bij de kwaliteit van het lerarenkorps en de toewijding van elke individuele leerkracht. Daarbij is de school grandioos geholpen door de Europese Waldorfbeweging die trainingsmodules gesponsord hebben in Nairobi tijdens de schoolvakanties. Deze tweeweekse sessies worden georganiseerd vanuit het centrum voor Creatieve Opvoeding in Cape Town Zuid-Afrika; vijf leerkrachten hebben nu 10 modules gedaan en de overigen zullen daar binnen 2 jaar mee klaar zijn. Dit is een belangrijk element in de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Alle leerkrachten waren reeds in het bezit van Tanzaniaanse onderwijskwalificaties toen zij in dienst kwamen, maar de modules hebben hen in staat gesteld om de principes te begrijpen en in praktijk te brengen die aan de Waldorf-opvoeding ten grondslag liggen.

Werkbegeleiding en ervaring tijdens korte verblijven in andere Waldorf-scholen (in engelsprekende gebieden) zijn een zeer welkome aanvulling op hun bagage. Tot vandaag zijn voor ongeveer 6 weken leraren naar Zuid-Afrika, Engeland en Schotland geweest.

Tenslotte, omdat er geen geld komt van de overheid, moet de school zich volledig zelf bedruipen en moet er dus schoolgeld gevraagd worden, wat niet iedere inwoner van Dar es Salaam opbrengen. Hekima is ook geen kostschool, er is wel een maaltijdvoorziening en ruimte voor een dertigtal zgn. weeskinderen, de rest van de kinderen komen uit gegoede gezinnen met een redelijk goed inkomen en de school maakt geen winst. Voor de rijkere mensen zijn er altijd nog de echte privé-scholen. Wij voelen ons bevoorrecht hieraan in de afgelopen 5 jaar intensief te hebben mogen meewerken in adviserende, begeleidende en dienstbare functie.

Peta met 13 jaar ervaring in Waldorf-opvoeding in Nederland gaat elk jaar 2 tot 3 periodes; ikzelf, als klusjesman hoofdzakelijk, op zijn hoogst een maal per jaar.

Adressen Witte Paters Nederland

Dongen :

Bestuur, Economaat en Residentie
Modestusstraat 20
Postbus 118, 5100 AC Dongen
Tel. 0162-313845 / Fax 0162-386316
Postbank: 1071250 t.n.v. Witte Paters Dongen
Bank: ABN-Amro 5245 47 513 t.n.v. Witte Paters
Dongen

's Gravenhage:

Tenierstraat 16, 2526 NX Den Haag
Tel. 070-3840060

's Hertogenbosch:

Orthenseweg 43, 5212 EA Den Bosch

Tel. 073-6139116

Heythuysen:

Huize St Charles
Op de Bos 2, 6093 NC Heythuysen
Tel. 0475-494555

Lage Mierde:

Dorpsplein 27, 5091 GJ Lage Mierde
Tel. 013-5093313

Sterksel:

Beukenlaan 2, 6029 PZ Sterksel
Tel. 040-2261315

Sociëteit Missionarissen van Afrika: www.africamission-mafr.org
Missionarissen van Afrika Nederland: <http://www.lavigerie.org>

In geval van onjuiste adressering, gelieve de Contactbrief te retourneren
naar afzender, zo mogelijk met opgave van nieuwe adres